

Een wereld van groen en zwart: São Miguel

De negen eilandjes van de Azoren liggen als uitgestrooide kruimels midden in de Atlantische Oceaan. Een wandeling over São Miguel, het grootste eiland van de archipel.

TEKST EN FOTO'S KARIN ANEMA

In de grote okergele warmwaterbron van het Terra Nostra Park liggen eilanders en toeristen in een krater. Ondergedompeld in borrelend water, omgeven door sulfaat- en ijzergeuren. Aan de ene kant hebben ze uitzicht op een prachtige botanische tuin vol bloeiende azalea's, camelia's en rododendrons. Aan de andere kant zijn ze omgeven door een jungle van boomvarens en steile kraterwanden. Echt druk is het niet: wat betreft warmwaterbronnen heb je 't dan ook voor het uitkiezen op São Miguel.

„Besugo”, zegt een van de badgasten tegen een meisje dat voorzichtig het hete water instapt. Ze reageert niet. Ze komt uit Portugal en de bewoners van het vasteland verstaan niets van het Azoriaanse Portugees. De Azoren liggen dan ook sterk geïso-

leerd, als broodkruimels uitgestrooid in de Atlantische Oceaan.

São Miguel heeft maar liefst zeven kratermeren. Zoals Lagoa do Fogo, een van de grootste. Hier, op 500 meter hoogte, ligt een wereld van ongerepte natuur. Geen ander geluid dan de harde wind en het gekrijs van meeuwen, mistflarden en wolken jagen voorbij.

Catarina Cymbron zette hier als kind samen met haar vader wandelroutes uit. Zij waren pioniers, pas na het jaar 2000 kwamen mensen hierheen voor wandelvakanties. „Wie gaat er nu betalen om te wandelen?!” zeiden andere eilanders.

Medicinale kruiden

Het vulkanische gesteente slaat overdag warmte op en geeft die 's nachts weer af. Daardoor is een bijzonder microklimaat ontstaan, dat een eigen begroeiing met zich meebrengt. Vrouwen op het eiland kennen tientallen soorten medicinale kruiden en verzamelen die om er aftreksels van te maken. „Azorianen hebben respect voor de natuur”, zegt Cymbron. „Zij voelen zich er onderdeel van.” Ze wijst op het stugge gras dat op de hellingen groeit. Daarvan maken de eilanders

borstels om de huizen mee te witten. „Jeder jaar in oktober is de grote schoonmaak. Met alle burens ga je de huizen van binnen en buiten te lijf: alles wordt gewit. Vroeger werden ook de matrassen opnieuw gevuld met maisbladeren.”

In de verte loopt een groepje wandelaars. Hier begint een netwerk van gemarkeerde wandelpaden. Alleen de route rondom het meer kost door kloven en de zeer grillige oevers al twee dagen.

De vulkanen bepalen niet alleen het landschap, maar hebben ook grote invloed op de architectuur: de gebouwen hebben witte muren en zwarte vulkaanbrokken als hoekstenen. De vulkanen zijn ook verbonden met de religieuze feesten, waarvan vele ter ere zijn van heiligen die de bewoners hebben bijgestaan in tijden van nood.

Dat is te zien in de hoofdstad, Ponta Delgada. Vandaag is de laatste dag van het bekendste religieuze feest: Santo Cristo dos Milagres. Een kleurrijke processie van vele honderden mensen, opgezweept door muziek en tromgeroefel, loopt door de stad. De straten zijn geplaveid met bloemblaadjes en ook de muren zijn versierd met bloemen. Onder het geroezemoes